

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/55/2016
Identifikačné číslo spisu: 7015201011
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7015201011.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: H. H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., časť Q. č. 1, Slovenská republika, prechodne bytom: 17.listopadu č. 1452, Mladá Boleslav, Česká republika, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29.augusta č. 8, Bratislava, o zvýšenie starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Sd/49/2015-23 z 13.novembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Sd/49/2015-23 z 13.novembra 2015, z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom č. k. 1Sd/49/2015-23 z 13.novembra 2015, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 02.07.2015 a navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Preskúvaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 66 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.") a podľa čl. 56 ods. 1 písm. c) a ods. 2 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „nariadenie č. 883/2004") zamietla žiadosť navrhovateľa z 19. mája 2015 o zvýšenie starobného dôchodku. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že doba zamestnania od 01.10.1971 do 30.09.1971, obdobie od 07.12.1992 do 28.04.1993, v ktorom bol evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ako aj obdobie dôchodkového poistenia v Českej republike od 14.03.2007 do 09.02.2011 bolo navrhovateľovi zhodnotené v plnom rozsahu rozhodnutím odporkyne číslo XXX XXX XXXX z 23.06.2014 o priznaní starobného dôchodku. Z dôvodu, že navrhovateľ bol od 10.02.2011 do 31.12.2013 poistený na území Českej republiky a na území Slovenskej republiky nezískal žiadnu dobu poistenia, hodnotenie tejto doby zamietla.

Krajský súd z administratívneho spisu odporkyne zistil, že rozhodnutím odporkyne číslo XXX XXX XXXX z 23.06.2014 bol navrhovateľovi starobný dôchodok priznaný od XX.XX.XXXX. Keďže navrhovateľ toto rozhodnutie nenapadol opravným prostriedkom a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, krajský súd poukázal na to, že predmetom preskúmania v tomto súdnom konaní mohlo

byť iba rozhodnutie odporokyne z 02.07.2015 a preto nemohol preskúmať ani začiatok vyplácania ani sumy vyplácaného starobného dôchodku. Mal za nesporné, že v dobe od 10.02.2011 do 31.12.2013 bol navrhovateľ poistený na území Českej republiky a na území Slovenskej republiky nezískal žiadnu dobu poistenia, preto orgánom príslušným na zhodnotenie tejto doby je Česká správa sociálneho zabezpečenia. Dospel k záveru, že ak odporokynia zamietla žiadosť navrhovateľa z 19.05.2015 z dôvodu, že nezískal žiadnu dobu poistenia ani vymeriavacie základy na území Slovenskej republiky, lebo bol (od 10.02.2011 do 31.1.2013) poistený na území Českej republiky, rozhodla v súlade so zákonom a medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika ako právny nástupca Československej socialistickej republiky viazaná.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že krajský súd sa nezaoberal skutočnosťami, významnými pre rozhodnutie o vyplácanom starobnom dôchodku, hoci sa tento dôchodok vypláca od neskoršieho dňa ako bolo uplatnené prvou žiadosťou. Podľa názoru navrhovateľa je zrejmé, že vyplácaná suma starobného dôchodku nezodpovedá rozsahu jeho dôchodkového poistenia. Neprihliadol na to, že v zmysle § 112 zákona č. 461/2003 Z. z. je možné spätné zvýšenie starobného dôchodku, ak sa zistí, že sa vypláca v nižšej sume ako patrí; potvrdil tak odporokyni nesplnenú povinnosť, ktorá jej vznikla na základe osobitného podnetu na spätné vykonanie priznaných práv a spätné vyplatenie nevyplácaných súm. Krajský súd nesprávne právne vyhodnotil okolnosť, že príspevky zamestnanca zaplatené na dôchodkové poistenie v ČR (preukázané tlačivom E 205), nezakladajú účasť navrhovateľa na povinnom dôchodkovom poistení podľa predpisov Slovenskej republiky. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporokyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporokynia vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že podľa jej názoru krajský súd správne zistil skutkový stav veci a na tom základe vec správne právne posúdil. Zopakovala, že preskúmaným rozhodnutím z 02.07.2015 bola zamietnutá žiadosť o zvýšenie starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia, získane po priznaní starobného dôchodku podľa právnych predpisov Českej republiky, pričom žiaden predpis o sociálnom poistení a ani žiadne ustanovenie nariadenia č. 883/2004 neumožňuje na účely zvýšenia starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia po priznaní starobného dôchodku zohľadniť také obdobie, získané podľa predpisov iných členských štátov; sumu starobného dôchodku možno podľa § 66 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. zvýšiť len za obdobie získané podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Z administratívneho spisu odporokyne vyplýva, že:

- navrhovateľovi bol podľa potvrdenia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia Bratislava (ďalej len „VÚSZ“) podľa § 33 zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov od 01.10.1992 priznaný výsluhový príspevok, ktorý sa podľa § 89 ods. 3 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov považuje za výsluhový dôchodok;
- rozhodnutím Ministerstva obrany Českej republiky č.j.:520314373/SD/2007 bol navrhovateľovi podľa nariadenia EÚ č. 1408/71 a č. 574/1972, č. 20 Zmluvy o sociálnom zabezpečení medzi Českou

republikou a Slovenskou republikou, § 9 ods. 2 zákona č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a podľa § 29 a § 74 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění priznaný dílčí (čiastkový) starobní důchod od 14.03.2007;

- právoplatným rozhodnutím odporkyne číslo XXX XXX XXXX z 26.11.2009 bola zamietnutá žiadosť navrhovateľa zo 14.03.2007 o priznanie starobného dôchodku;

- právoplatným rozhodnutím odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 23.06.2014 bol navrhovateľovi starobný dôchodok priznaný od XX.XX.XXXX. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že dôchodkový vek navrhovateľ podľa slovenských právnych predpisov dosiahol už XX.XX.2007. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že uvedeným rozhodnutím bola pre výšku starobného dôchodku navrhovateľa, priznaného podľa § 114 zákona č. 461/2003 Z. z. od 10.02.2011, na účely zistenia teoretickej sumy starobného dôchodku k XX.XX.XXXX bola v rozsahu 1398 dní zhodnotená aj doba dôchodkového poistenia v ČR od XX.XX..2007 do 09.02.2011.

Pokiaľ krajský súd v rozsudku konštatoval, že orgánom príslušným na zhodnotenie doby od 10.02.2011 do 31.12.2013 je Česká správa sociálneho zabezpečenia, tento svoj záver ničím nezodôvodnil; v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v Českej republike starobný dôchodok navrhovateľovi priznalo Ministerstvo obrany ČR.

Správne je konštatovanie krajského súdu, že rozhodnutie odporkyne z 23.06.2014 nadobudlo právoplatnosť. Z opravného prostriedku navrhovateľa zo 17.07.2015 ako aj z ďalších podaní navrhovateľa v súdnom konaní sa však javí, že navrhovateľ sa okrem zhodnotenia doby od 10.02.2011 do 31.12.2013 domáha aj postupu odporkyne podľa § 112 zákona č. 461/2003 Z. z. z dôvodu nesprávneho určenia výšky starobného dôchodku od jeho priznania, keď namieta nesprávne určenie obdobia dôchodkového poistenia ku dňu vzniku nároku na tento dôchodok, priemerného osobného mzdového bodu a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

Krajský súd sa uvedenou námietkou nezaoberal a nezisťoval, či a ktorým podaním navrhovateľ takú požiadavku voči odporkyne vzniesol po prvýkrát a či odporkyňa o takej námietke už právoplatne rozhodla, a teda či zo strany navrhovateľa nejde o žalobu proti nečinnosti odporkyne, alebo či z hľadiska tejto námietky neprichádza do úvahy postup podľa § 246c O. s. p. v spojení s § 104 ods. 1 veta druhá O. s. p.

Zo súdneho spisu vyplýva, že krajský súd nepoučil navrhovateľa o jeho procesných právach (§ 5 ods. 1 O. s. p.), najmä o práve dať sa zastúpiť v konaní napr. advokátom (§ 24, § 25 O. s. p.).

Uvedené pochybenia samé o sebe odôvodňujú zrušenie rozsudku krajského súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť (dôvod na zrušenie v odvolacom konaní), ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej.

Krajský súd v intenciách vyššie uvedených ustanovení O. s. p. nepostupoval. Pokiaľ v odôvodnení rozsudku vo vzťahu k rozhodnutiu odporkyne z 02.07.2015 poukázal na Dohovor o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č.128), nevysvetlil, ako tento dohovor súvisí s rozhodnutím

odporkyne, ktorá vo výroku preskúmaného rozhodnutia z 02.07.2015 uviedla čl. 56 ods. 1 písm. c) a ods. 2 nariadenia č. 883/2004 a nezdôvodnil, prečo aplikáciu daného článku dohovoru v spojení s § 66 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje za súladnú so zákonom a medzinárodnou zmluvou.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené dôvody rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O. s. p.

V ďalšom konaní krajský súd bude postupovať v naznačenom smere, poskytne navrhovateľovi riadne poučenie o jeho procesných právach, preskúma rozhodnutie z 02.07.2015 z hľadiska námietok navrhovateľa a vo veci znovu rozhodne. Nové rozhodnutie vo veci odôvodní v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p. Súčasne znovu rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.